

Odborná způsobilost podle ZDPZ

1) Sjednává-li distributor pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla (ve smyslu zákona č. 168/1999 Sb.) pro vozidlo určené k podnikání, např. v autodopravě, postačí odborné znalosti a dovednosti dle ustanovení § 57 odst. 1 písm. b) ZDPZ, nebo je nutné mít také skupinu odbornosti pro distribuci neživotního pojištění týkajícího se podnikatelské činnosti zákazníka dle § 57 odst. 1 písm. d), případně písm. e) ZDPZ?

Shrnutí:

Z hlediska převažujícího účelu a povahy rizik pokrytých pojištěním jde v případě pojištění odpovědnosti z provozu vozidla primárně o pojištění odpovědnosti za újmu způsobenou provozem vozidla a až sekundárně o podnikatelský charakter činnosti zákazníka. Proto dostačuje odbornost podle § 57 odst. 1 písm. b) ZDPZ. Distribuuje-li nicméně distributor pojištění vozidel užívaných k podnikání spolu s jinými produkty, musí disponovat odpovídající odborností, např. podle § 57 odst. 1 písm. d) ZDPZ.

V ZDPZ se zavádí nový systém prokazování odbornostních požadavků distributorů pojištění, kdy skupiny odbornosti nahrazují dosavadní členění. Pro účely distribuce pojištění motorových vozidel, a to včetně havarijního pojištění a pojištění odpovědnosti z provozu vozidla, je zapotřebí osvědčení o úspěšném vykonání odborné zkoušky pro skupinu dle ustanovení § 57 odst. 1 písm. b) ZDPZ. Oproti tomu na distribuci pojištění týkajícího se podnikatelské činnosti se vztahuje skupina odbornosti dle ustanovení § 57 odst. 1 písm. d) ZDPZ.

V případě, že by pojištění motorových vozidel určených k podnikání sjednával distributor mající odbornou zkoušku pro skupinu odbornosti dle § 57 odst. 1 písm. d) ZDPZ, měl by dostatečné odborné znalosti pro sjednání takového pojištění, a to v souladu s ustanovením § 57 odst. 3 ZDPZ, neboť osvědčením o úspěšném vykonání odborné zkoušky pro skupinu odbornosti dle § 57 odst. 1 písm. d) ZDPZ se prokazují také odborné znalosti a dovednosti pro skupiny odbornosti podle § 57 odst. 1 písm. b) až c) ZDPZ.

Zmíněnou situaci, kdy by výše uvedené pojištění sjednával distributor pouze se skupinou odbornosti dle § 57 odst. 1 písm. b) ZDPZ, je nutné posuzovat z hlediska převažujícího účelu a povahy rizik krytých pojištěním, kterým je v případě např. pojištění odpovědnosti vyplývající z provozu pozemního motorového vozidla primárně pojištění odpovědnosti právě z provozu vozidla a až sekundárně podnikatelský charakter činnosti zákazníka. Nicméně v případě vozidel užívaných výhradně či převážně k podnikání (typicky např. stavební či jiné pracovní stroje, případně vozový park osobních či nákladních vozidel) může být pojištění odpovědnosti

z provozu vozidla často nabízeno společně s jinými produkty, které se již převážně budou týkat podnikatelské činnosti, a pak jde o rizika, k nimž by měl distributor pojištění disponovat odborností podle § 57 odst. 1 písm. d) ZDPZ. Lze tedy doporučit, aby distributor jednající s podnikatelem o nabídce pojištění odpovědnosti z provozu vozidla disponoval skupinou odbornosti dle § 57 odst. 1 písm. d) ZDPZ, aby v případě, že např. podnikatel bude mít v průběhu jednání zájem sjednat další pojištění spadající do podnikatelských rizik, byl daný distributor kvalifikován k analýze a nabídce vhodného produktu (jinak by musel přerušit jednání se zákazníkem, neboť by k němu nedisponoval odbornou způsobilostí, srov. § 55 ZDPZ).

Jiná situace nastává v případě, že by šlo o sjednání pojištění pro podnikatele, který splňuje kritéria uvedená v § 131 odst. 1 písm. c) ZPoj. Tehdy takové pojištění naplní definici velkých pojistných rizik, neboť tato definice se odvíjí od jednoznačně daných parametrů pojištěného subjektu, a tedy není již prostor pro zkoumání účelu pojištění. Distribuci pojištění tomuto subjektu bude nutné vždy považovat za distribuci pojištění velkých pojistných rizik, ke které je nezbytné disponovat odbornými znalostmi a dovednostmi pro danou skupinu odbornosti, tedy podle § 57 odst. 1 písm. e) ZDPZ.

2) Je-li distributor pojištění na základě osvědčení oprávněn zprostředkovávat pojištění ve více skupinách odbornosti dle ustanovení § 57 odst. 3 ZDPZ, vztahuje se požadavek následného vzdělávání v rozsahu alespoň 15 hodin za kalendářní rok na každou jednotlivou skupinu odbornosti zvlášť, nebo na všechny skupiny dohromady?

Shrnutí:

Požadavek na 15 hodin následného vzdělávání za kalendářní rok je třeba vykládat tak, že jde o minimální počet hodin za všechny skupiny odbornosti pojištění (podřazené i nepodřazené), které je distributor oprávněn distribuovat. Z tohoto důvodu také platí, že pokud disponuje odbornou způsobilostí pro skupinu odbornosti, jejíž odborná zkouška opravňuje podle § 57 odst. 3 také k distribuci pojištění v dalších podřazených skupinách odbornosti, splní výše uvedenou povinnost také pro tyto podřazené skupiny a není tedy nutné účastnit se následného vzdělávání za každou skupinu odbornosti zvlášť.

Ustanovení § 59 ZDPZ uvádí, že rozsah následného vzdělávání činí alespoň 15 hodin v každém kalendářním roce a je zaměřeno na prohlubování odborných znalostí a dovedností podle skupiny odbornosti osoby uvedené v § 55. Důvodová zpráva k tomuto ustanovení upřesňuje, že se splnění této povinnosti prokazuje osvědčením o absolvování následného vzdělávání, ale nevyžaduje se prokázání formou zkoušky.

Distributor musí absolvovat následné vzdělávání v rozsahu 15 hodin za kalendářní rok se zaměřením na pojištění, jež distribuuje.^[1] Tento minimální limit je třeba chápat jako souhrnný limit pro všechny skupiny odbornosti, v nichž distributor pojištění distribuuje.

Pokud má distributor pojištění oprávnění k výkonu více činností podle své odbornosti ve smyslu ustanovení § 57 ZDPZ, lze vedle toho také vycházet z ustanovení § 57 odst. 3 ZDPZ, které stanoví, že

1. osvědčením o úspěšném vykonání odborné zkoušky pro skupinu odbornosti podle § 57 odst. 1 písm. e) se prokazují také odborné znalosti a dovednosti pro skupiny odbornosti podle § 57 odst. 1 písm. b) až d),
  2. osvědčením o úspěšném vykonání odborné zkoušky pro skupinu odbornosti podle § 57 odst. 1 písm. d) se prokazují také odborné znalosti a dovednosti pro skupiny odbornosti podle § 57 odst. 1 písm. b) a c) a
- osvědčením o úspěšném vykonání odborné zkoušky pro skupinu odbornosti podle § 57 odst. 1 písm. c) se prokazují také odborné znalosti a dovednosti pro skupiny odbornosti podle § 57 odst. 1 písm. b).

Pokud tedy osvědčení o úspěšném vykonání odborné zkoušky pro jednu skupinu odbornosti prokazuje odborné znalosti a dovednosti pro ostatní skupiny odbornosti jí „podřazené“, lze prohlubování odborných znalostí prokazovat na základě stejného principu a absolvováním vzdělání v nadřazené skupině splní distributor výše uvedenou povinnost také pro jí podřazené skupiny. Není tedy nutné účastnit se následného vzdělávání za každou skupinu odbornosti zvlášť.

Je třeba dodat, že povinné následné vzdělávání má sloužit zejména k udržování odbornosti distributora pojištění, která se má projevit v praxi. Rozhodující jsou tedy jeho odborné znalosti, kterými skutečně disponuje a které mají být v souladu s § 3 vyhlášky. Pokud by tedy např. distributor absolvoval následné vzdělávání jen v dílčím rozsahu, který spadá pod skupinu odbornosti, v níž složil zkoušku, naplnil by sice požadavek na následné vzdělávání, nicméně i tak musí disponovat odbornými znalostmi a dovednostmi v celém rozsahu dané skupiny odbornosti.

-----

[1] Srov. čl. 10 (2) druhý pododstavec IDD, který uvádí: „...přičemž se zohlední povaha prodávaných produktů, typ distributora, úloha, kterou tyto osoby vykonávají, a činnost prováděná v rámci distributora pojištění nebo zajištění.“

Datum zveřejnění: 30. 9. 2019

Platnost od: 30. 9. 2019 **do:** neurčeno

Typ dokumentu: Stanovisko

Seznam souvisejících předpisů:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97 o distribuci pojištění (IDD)
zákon č. 170/2018 Sb., o distribuci pojištění a zajištění (ZDPZ)

Zákon č. 38/2004 Sb., o pojišťovacích zprostředkovatelích a samostatných likvidátorech pojistných událostí a o změně živnostenského zákona (ZPZ)

zákon č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví (ZPOJ)

nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2358, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97, pokud jde o požadavky na dohled nad produktem a jeho řízení vztahující se na pojišťovny a distributory pojištění (nařízení POG) nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2017/2359 ze dne 21. září 2017, kterým se doplňuje směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/97, pokud jde o požadavky na informace a pravidla výkonu činnosti vztahující se na distribuci pojistných produktů s investiční složkou (nařízení č. 2017/2359)

vyhláška č. 195/2018 Sb., o odborné způsobilosti pro distribuci pojištění (vyhláška č. 195/2018 Sb.)

Upravuje oblast: Ochrana spotřebitele, Pojišťovny a pojišťovací zprostředkovatelé

Součástí souboru odpovědí k: K některým ustanovením zákona o distribuci pojištění a zajištění

ID: RS2019-20